

Van Prinsessedag tot volksfeest

Op vrijdag 27 april wordt voor de vijfde keer Koningsdag gevierd. Dan wordt in Nederland de verjaardag van koning Willem-Alexander gevierd. Een week eerder vinden de Koningssspelen plaats en op Koningsdag zelf zal de Koninklijke familie dit jaar Groningen bezoeken. Koningsdag is een nationale feestdag en het wordt volop in het land gevierd. Maar hoe is het ontstaan? Welke tradities zijn er en is er wat veranderd in de loop van de tijd?

Van Prinsessedag naar Koninginnedag

Op 31 augustus 1885 werd in Nederland voor het eerst Prinsessedag gevierd, de voorloper van Koninginnedag. Dat gebeurde op de verjaardag van prinses Wilhelmina. Nadat koning Willem III in 1890 overleden was, werd Wilhelmina koningin. In 1891 werd in Nederland de eerste echte Koninginnedag gevierd. Koninginnedag was in die jaren ook de laatste dag van de schoolvakantie, waardoor deze dag al snel een feestdag voor kinderen werd. In september 1948 volgde Juliana haar moeder op. Zij vierde net als koningin Wilhelmina Koninginnedag op haar eigen verjaardag: 30 april. In die tijd namen de koningin en haar familie voor Paleis Soestdijk een defilé af waarbij veel Nederlanders in een kilometerslange rij langs het paleis liepen en de Koninklijke Familie bloemen en geschenken gaven. Koninginnedag werd toen ook een officiële vrije dag en de viering groeide uit tot een nationale feestdag.

Van Koninginnedag naar Koningsdag

Koningin Beatrix besloot bij haar aantreden als koningin, uit respect voor haar moeder, Koninginnedag op 30 april te blijven vieren terwijl haar eigen verjaardag op 31 januari was. Een praktische overweging om het op 30 april te blijven vieren was, dat het op haar eigen verjaardag te koud en nat zou kunnen zijn. Koningin Beatrix koos ervoor niet de mensen naar haar toe te laten komen, maar juist zelf naar de mensen toe te gaan. Samen met andere leden van de koninklijke familie bezocht ze ieder jaar een of twee gemeenten in Nederland, om daar Koninginnedag te vieren. Koning Willem-Alexander volgde zijn moeder op in 2013 en vanaf 2014 wordt Koningsdag gevierd. Dit gebeurt doorgaans op zijn verjaardag op 27 april, tenzij die dag op een zondag valt: dan wordt Koningsdag een dag eerder gevierd.

Koningssspelen

Sinds het aantreden van koning Willem-Alexander worden de Koningssspelen gehouden. De koning is een echte sportliefhebber en hij vindt het dan ook belangrijk om sporten bij de jeugd te stimuleren. Dit evenement past daar heel goed bij. Vaste onderdelen van de Koningssspelen zijn een ontbijt en een sportdag. De spelen hebben als doel te laten zien dat samen goed ontbijten en actief bewegen belangrijk, maar vooral ook heel leuk is. Ze vinden plaats op de vrijdag voorafgaand aan Koningsdag, dit jaar op vrijdag 20 april.

Foto: Koen van Weel (ANP)
Koning Willem-Alexander op Koningsdag 2017 in Tilburg

Volksfeest

Op Koningsdag zelf bezoeken koning Willem-Alexander en koningin Máxima festiviteiten in een gemeente, dit jaar in Groningen. Er zijn tegenwoordig veel minder plechtige onderdelen tijdens Koningsdag dan vroeger, dus geen defilés meer, maar optredens en vrijmarkten. Het jarige staatshoofd vindt zelf ook: op Koningsdag moet het niet om hém draaien, maar om het volk.

Bron: www.nos.nl, www.rijksoverheid.nl, www.koningssspelen.nl